

NOWE SPOJRZENIE NA CHOROBY CHRONICZNE: OD CZYNNIKÓW RYZYKA, POPRZEZ ZAPOBIEGANIE, DIAGNOSTYKĘ DO LECZENIA

15.06.2021 r.

Choroba zwyrodnieniowa stawów u psów - problem ciągle aktualny

dr Grzegorz Wąsiatycz

Katedra Chirurgii Weterynaryjnej, Instytut Weterynarii UMK

Streszczenie:

Choroba zwyrodnieniowa stawów (osteoarthritis, OA) jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych chorób stawów zarówno u ludzi jak i u zwierząt towarzyszących, występuje ona na wszystkich kontynentach, we wszystkich krajach. Około 20% populacji psów cierpi z powodu osteoarthritis, im starszy wiek, tym odsetek ten jest wyższy. Choroba nieleczona lub leczona mało skutecznie, powoduje nasilenie się bólu chronicznego u psów, co może być przyczyną zmiany behawioru zwierząt, pogorszenia jakości ich życia, a niekiedy bywa przyczyną ich eutanazji.

U psów, zwłaszcza ras predysponowanych, początek i rozwój OA może pojawiać się w wieku nawet przed ukończeniem pierwszego roku życia. Najczęściej osteoarthritis rozwija się u tych ras w obrębie stawów biodrowych i łokciowych. Z kolei u niektórych ras psów częściej dochodzi do uszkodzenia więzadła krzyżowego przedniego, czego konsekwencją jest rozwój zwyrodnienia stawu. Dodatkowymi czynnikami predysponującymi do rozwoju tej choroby zwyrodnieniowej stawów mogą być: nadwaga, przebyte urazy mechaniczne w obrębie stawów, niektóre choroby metaboliczne oraz predyspozycje genetyczne.

Przystępując do diagnostyki osteoarthritis u psów należy ustalić wcześniej strategię postępowania. Istotnym elementem postępowania jest edukacja właściciela zwierzęcia i nauczania go zwracania uwagi na pierwsze symptomy bólu oraz związane z jego obecnością zmiany behawioru psa. Do oceny bólu, zmiany behawioru, stopnia zaawansowania choroby oraz oceny skuteczności leczenia przydatne mogą być specjalnie opracowane i przygotowane narzędzia, jakimi są Clinical Metrology Instruments (CMIs) nazywane też ankietami. Historia pacjenta, obserwacja postawy i chodu oraz kompletne badanie ortopedyczne są kolejnymi istotnymi elementami diagnostyki osteoarthritis.

Wykonanie badań radiologicznych jest standardem w dalszej diagnostyce pacjenta. Wyniki tych badań obrazowych mogą potwierdzić podejrzenie obecności zmian patologicznych typowych dla osteoarthritis u psów lub je wykluczyć. Uzupełnieniem badań radiologicznych przy diagnostyce OA mogą być inne techniki obrazowania jak: TK, RM lub ultrasonografia. Do oceny struktur anatomicznych stawu z podejrzeniem/rozpoznanem OA wykorzystywać można technikę artroskopową. Niekiedy zalecane jest dodatkowe badanie obejmujące analizę płynu stawowego mogące różnicować między osteoarthritis od innych chorób zapalnych stawu wywołanych czynnikami bakteryjnymi, reumatoidalnymi i innymi.

Postępowanie w leczeniu choroby zwyrodnieniowej stawów u psów powinno być działaniem wielopoziomowym (multimodalnym) uwzględniające leczenie farmakologiczne, kontrolę masy ciała, fizjoterapię, adaptację środowiska domowego, nutraceutyki, medycynę regeneracyjną oraz postępowanie chirurgiczne i inne.